	KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO		9
	Urząd Statystyczny w Gdańsku	Data opracowania: 26.10.2009 r.	Wrzesień 2009 r.
Kontakt: e-mail: sekretariatUSGDK@stat.gov.pl		Tel.: (0 58) 7683-130	Internet: www.stat.gov.pl/gdansk

Sytuacja społeczno-gospodarcza w okresie trzech kwartałów 2009 r. potwierdziła obserwowane od ubiegłego roku niekorzystne zmiany w głównych obszarach gospodarki województwa. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2008 r. przejawiało się to m.in.:

- w niższej wartości produkcji sprzedanej przemysłu zrealizowanej przez przedsiębiorstwa województwa, liczonej w cenach stałych (dotyczyło to głównie przedsiębiorstw zajmujących się produkcją komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych). Spadek produkcji sprzedanej w przemyśle w województwie był niższy od odnotowanego w skali kraju (różnica o 4,5 pkt procentowego);
- w zmniejszeniu w stosunku do wartości sprzed roku produkcji budowlano-montażowej, w cenach bieżących, zwłaszcza w przedsiębiorstwach związanych z robotami budowlanymi specjalistycznymi;
- większą liczbą oddanych do użytkowania mieszkań, przy jednoczesnym wzroście ogólnej powierzchni użytkowej wybudowanych mieszkań oraz niższej przeciętnej powierzchni 1 mieszkania. W odniesieniu do rezultatów w kraju dynamika wzrostu liczby oddanych mieszkań w okresie trzech kwartałów br. jest znacznie wyższa. Na efekty budownictwa mieszkaniowego rzutowali głównie inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem (ponad połowa ogólnej liczby oddanych mieszkań) oraz inwestorzy indywidualni;
- spadkiem sprzedaży hurtowej przedsiębiorstw handlowych oraz niewielkim wzrostem sprzedaży detalicznej towarów, przy czym wyraźnie wyższą sprzedaż odnotowano w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach oraz jednostkach handlujących włóknami, odzieżą, obuwiem;
- gorszymi wynikami w obrotach ładunkowych w portach morskich (w kraju także w tym samym okresie odnotowano spadek obrotów w porównaniu do wyników sprzed roku). Prawie całość obrotów województwa zajmowały obroty ładunkowe dokonywane w ruchu międzynarodowym;
- spadkiem przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (analogicznie jak w kraju). Redukcję zatrudnienia odnotowano głównie w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz w przetwórstwie przemysłowym. Zwiększyła się w porównaniu do września ub. roku liczba bezrobotnych, nadal wśród bezrobotnych przeważają kobiety. Stopa bezrobocia rejestrowanego przewyższała notowaną przed rokiem (o 2,5 pkt proc.), ale była niższa niż w kraju (o 0,4 pkt proc.);
- wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw. Wynagrodzenie to przewyższało średnią płacę krajową (o 0,3%), jednak jego wzrost był niższy od odnotowanego w skali kraju; niższa, choć nieznacznie była płaca realna;

Na rynku rolnym we wrześniu br. ceny targowiskowe większości podstawowych produktów rolnych kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem, za wyjątkiem ceny prosiąt na chów. Zmniejszyły się również przeciętne ceny skupu, poza ceną żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego. Mniej także w porównaniu z wrześniem ub. roku skupiono ziarna zbóż podstawowych i żywca rzeźnego wołowego, natomiast wzrósł skup mleka krowiego i żywca rzeźnego wieprzowego.

UWAGI

Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (NACE Rev. 2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004. Nie dotyczy to podmiotów gospodarki narodowej, które do końca 2009 r. prezentowane będą według dotychczasowej klasyfikacji PKD 2004 (NACE Rev. 1.1).

Prezentowane w Komunikacie:

- dane o pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach, przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży usług transportu, gospodarki magazynowej i łączności, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- dane o wynikach finansowych przedsiębiorstw – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw łowiectwa, leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- dane o nakładach inwestycyjnych – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

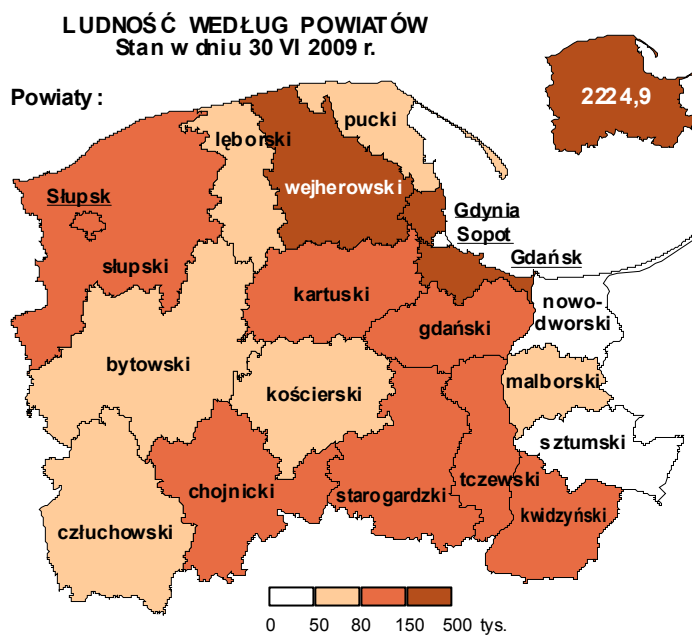
Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2005 r.).

LUDNOŚĆ

Według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. województwo pomorskie zamieszkiwało 2,2 mln osób, w tym 1,1 mln kobiet. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 30-39 lat – 334,8 tys. oraz osoby w wieku 50-59 lat – 333,0 osób.

W przekroju terytorialnym najwięcej osób mieszkało w miastach na prawach powiatu – Gdańsku – 455,8 tys. osób (20,5% ogółu mieszkańców województwa), Gdyni – 248,9 tys. osób (11,2%) oraz w powiecie wejherowskim – 190,6 tys. osób (8,6%), a najmniej w powiecie nowodworskim – 35,6 tys. osób (1,6%).

W I półroczu 2009 r. w województwie pomorskim zawarto 5941 małżeństw, zarejestrowano 14367 urodzeń żywych oraz 10196 zgonów. Współczynnik przyrostu naturalnego liczony na 1000 ludności wyniósł 3,76.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosło 271,5 tys. osób i było niższe o 2,0% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. *W kraju przeciętne zatrudnienie zmalało w tym okresie o 0,9%.*

W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie wyniosło 35,9 tys. osób (o 6,1% mniej niż przed rokiem), a w sektorze prywatnym – 235,6 tys. osób (odpowiednio o 1,4% mniej).

Redukcję przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2008 r. zanotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 9,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 7,4%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,5%). Wzrost zatrudnienia wystąpił natomiast w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 9,3%), informacja i komunikacja (o 8,3%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,2%), budownictwo (o 3,3%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,1%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 2,7%), zakwaterowanie i gastronomia (o 2,7%), administrowanie i działalność wspierająca (o 2,2%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 0,1%).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w zatrudnieniu spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 19,1%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,7%), produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 6,8%), produkcji wyrobów z metali (o 2,2%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 0,9%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. wyniosło 265,9 tys. osób i było niższe o 4,1% od notowanego we wrześniu ub. roku oraz o 0,1% wyższe od wielkości sprzed miesiąca. *W kraju przeciętne zatrudnienie było niższe w stosunku do września ub. roku, jak i sierpnia br. odpowiednio o 2,4% i o 0,1%.*

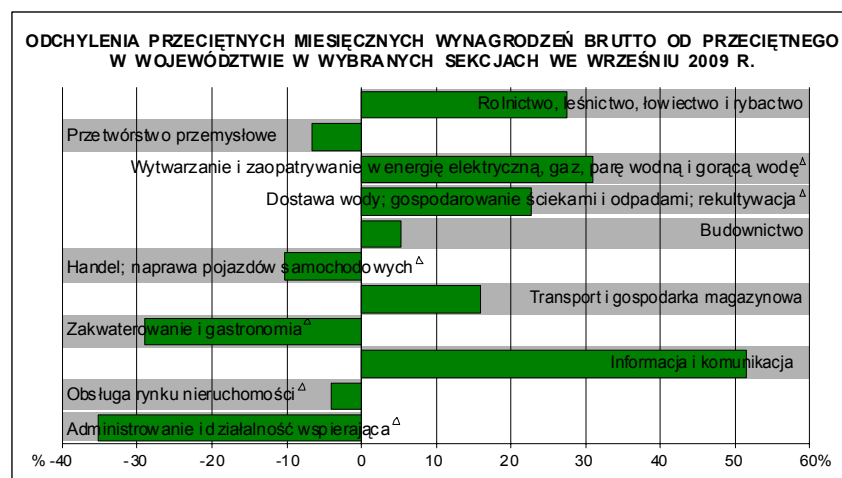
WYNAGRODZENIA

W okresie styczeń-wrzesień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3291,71 zł (100,3% średniej płacy krajowej) i było wyższe o 2,5% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku, natomiast *przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto*

w kraju wzrosło w tym okresie o 4,6% i wyniosło 3281,10 zł.

Przeciętna płaca w sektorze publicznym wyniosła 4124,66 zł i była wyższa o 4,1% od zanotowanej w analogicznym okresie 2008 r. W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3164,86 zł, co oznacza wzrost o 2,4% w stosunku do okresu styczeń-wrzesień ub. roku.

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2008 r. wzrost

przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto odnotowano w sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 7,4%), transport i gospodarka magazynowa (o 5,3%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,9%), budownictwo (o 4,1%), informacja i komunikacja (o 3,4%), administrowanie i działalność wspierająca (o 2,9%), obsługa rynku nieruchomości (o 2,4%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 1,1%). Spadek przeciętne miesięczne wynagrodzenia zanotowano natomiast w sekcjach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 8,5%), górnictwo i wydobywanie (o 7,6%), zakwaterowanie i gastronomia (o 2,2%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 1,1%).

W okresie trzech kwartałów 2009 r. wynagrodzenie wyższe od przeciętne w województwie wypłacono w sekcjach: górnictwo i wydobywanie, informacja i komunikacja, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, transport i gospodarka magazynowa, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja oraz budownictwo, a płace poniżej średniej otrzymali zatrudnieni w administrowaniu i działalności wspierającej, zakwaterowaniu i gastronomii, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, obsłudze rynku nieruchomości oraz w przetwórstwie przemysłowym.

W okresie styczeń-wrzesień 2009 r., spośród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu, wynagrodzenie powyżej przeciętne zanotowano w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 23,8%), natomiast wynagrodzenie niższe niż przeciętne w województwie wypłacono w produkcji artykułów spożywczych (o 28,2%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 27,0%), a także w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 8,3%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 7,1%).

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3267,90 zł i było wyższe od notowanego w analogicznym miesiącu ub. roku (o 0,9%) oraz o 0,1% niższe niż w sierpniu br. *Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w kraju ukształtowało się na poziomie 3283,18 zł, co oznacza wzrost w stosunku do września 2008 r. o 3,3% oraz o 0,4% w stosunku do sierpnia br.*

CENY

We wrześniu br. **krajowe ceny towarów i usług konsumpcyjnych** utrzymały się na poziomie zbliżonym do zanotowanego przed miesiącem. Wrzesień to czwarty z kolei miesiąc, w którym obniżyły się ceny żywności (o 0,3% wobec 1,5% w sierpniu br.). Najbardziej potaniały owoce (o 6,3%)

i cukier (o 3,2%). Mniej niż w poprzednim miesiącu płacono także za drób (o 2,6%), mąkę (o 0,6%), oleje roślinne (o 0,5%). Ceny mięsa wieprzowego obniżyły się o 0,3%, serów (o 0,2%) oraz mleka (o 0,2%). Podrożały natomiast warzywa (o 2,5%), masło (o 0,5%), jaja (o 0,3%), ryby (o 0,3%), a także wędliny (o 0,2%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły przeciętnie o 0,3%. Zanotowano niewielki wzrost cen napojów alkoholowych (o 0,1%), natomiast za wyroby tytoniowe należało zapłacić o 0,5% więcej niż w poprzednim miesiącu. We wrześniu br. ceny odzieży wzrosły o 1,6%, a obuwia o 2,1%. Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem wzrosły o 0,2%, natomiast ceny w zakresie transportu były niższe niż w ub. miesiącu o 0,8%.

We wrześniu wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był niższy niż w sierpniu br. (3,4% wobec 3,7%).

MIESZKANIA

W okresie trzech kwartałów 2009 r. oddano do użytkowania 10523 mieszkania, o 17,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. *W kraju w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. oddano do użytkowania 114711 mieszkań, o 6,7% więcej niż w odpowiednim okresie 2008 r.*

Ogólna powierzchnia użytkowa wybudowanych mieszkań wyniosła 971,4 tys. m² i była o 14,8% wyższa niż przed rokiem.

Najwięcej – 6022 mieszkania – oddali do użytkowania inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem (wzrost w stosunku do ub. roku o 25,0%), co stanowiło 57,2% efektów budownictwa mieszkaniowego. Inwestorzy indywidualni oddali do użytkowania 3874 mieszkania, o 7,1% więcej niż przed rokiem, a udział tych mieszkań w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania wyniósł 36,8%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. kształtowała się na poziomie 92,3 m² i była o 2,4% niższa niż przed rokiem. W budownictwie indywidualnym przeciętne mieszkanie miało 142,6 m² (wzrost o 3,5% w stosunku do ub. roku), a mieszkanie przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 64,4 m² (spadek o 3,2%).

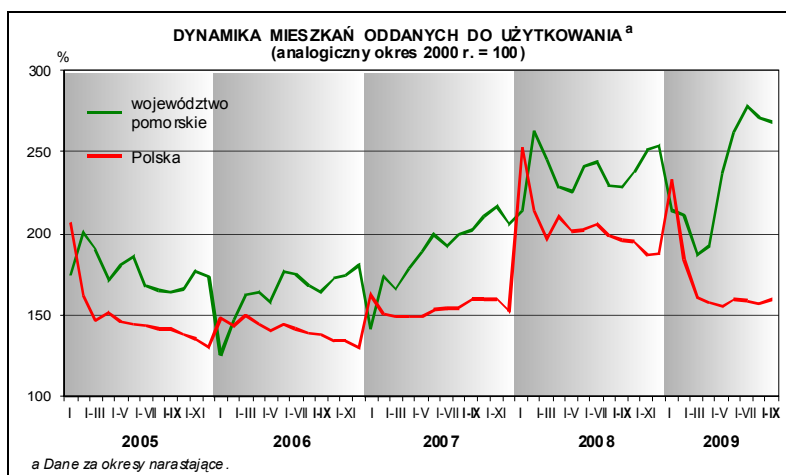
W okresie styczeń-wrzesień br. wydano pozwolenia na budowę

11296 mieszkań, w tym dla budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem na realizację 5321 mieszkań, a dla budownictwa indywidualnego na realizację 5267 mieszkań.

W przekroju terytorialnym w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w mieście na prawach powiatu – Gdańsku – 3402 mieszkania o łącznej powierzchni 241,3 tys. m². oraz w powiecie wejherowskim – 1655 mieszkań o łącznej powierzchni 158,6 m².

Mieszkania oddane do użytkowania na terenie województwa pomorskiego w okresie trzech kwartałów 2009 r. stanowiły 9,2% efektów krajowych.

We wrześniu 2009 r. oddano do użytkowania 1335 mieszkań, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku, jak i sierpnia br. odpowiednio o 15,7% i 8,0%. Inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem oddali do użytkowania 635 mieszkań (spadek w stosunku do ub. roku o 14,2%), a inwestorzy indywidualni – 479 mieszkań (wzrost o 18,6%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania we wrześniu br. kształtowała się na poziomie 90,1 m² i była o 1,7% wyższa niż w 2008 r. W budownictwie indywidualnym przeciętne mieszkanie miało 144,6 m² (wzrost o 1,5% w stosunku do ub. roku), a mieszkanie przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 63,7 m² (wzrost o 7,1%).

We wrześniu wydano pozwolenia na budowę 1581 mieszkań, w tym dla budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem na realizację 920 mieszkań, a dla budownictwa indywidualnego na realizację 610 mieszkań.

We wrześniu w kraju oddano do użytkowania 13455 mieszkań, co stanowi wzrost zarówno w stosunku do ub. roku, jak i do sierpnia br. odpowiednio o 8,6% i 21,5%.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu września 2009 r. w **rejestrze REGON** zarejestrowanych było 246,8 tys. podmiotów, o 3,3% więcej niż w porównywalnym okresie 2008 r. Podmioty zarejestrowane w sektorze prywatnym stanowiły 96,8% ogółu (wzrost o 4,3% w stosunku do stanu z końca września 2008 r.). W sektorze tym dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (183,3 tys.), które stanowiły 74,3% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w województwie. W porównaniu z wrześniem 2008 r. nie zmieniła się liczba przedsiębiorstw państwowych i wyniosła 8 jednostek, natomiast liczba spółdzielni zmniejszyła się (o 0,7%) i wyniosła 1059 jednostek. Wzrosła liczba spółek handlowych (o 905 jednostek – 4,6%), w tym przede wszystkim spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (o 725 jednostek – 4,2%), które stanowiły 86,9% ogółu spółek handlowych (przed rokiem – 87,2%).

Najwięcej podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON koncentrowało swą działalność w sekcjach: handel i naprawy (24,9% ogółu jednostek; spadek o 0,6 pkt procentowego w stosunku do analogicznego okresu ub. roku), obsługa nieruchomości i firm (odpowiednio 18,8%; wzrost o 0,2 pkt w stosunku do ub. roku), budownictwo (12,2%; wzrost o 0,1 pkt) oraz przetwórstwo przemysłowe (11,6%; spadek o 0,2 pkt). Z kolei w przekroju terytorialnym najwięcej podmiotów zarejestrowanych odnotowano w Gdańsku (24,9% ogółu zarejestrowanych jednostek) i w Gdyni (13,7%) oraz w powiecie wejherowskim (7,3%), a najmniej w powiecie nowodworskim (1,6%) i sztumskim (1,3%).

ROLNICTWO

Na **rynku rolnym** województwa we wrześniu br. średnie ceny targowiskowe podstawowych produktów rolnych były niższe niż we wrześniu 2008 r., poza ceną prosiąt na chów. Obniżyły się także ceny skupu ważniejszych produktów rolnych, za wyjątkiem cen żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego. W porównaniu z sierpniem br. odnotowano spadek cen targowiskowych (za wyjątkiem cen ziemniaków i prosiąt na chów) oraz spadek cen skupu (poza ceną żyta, żywca rzeźnego wołowego i mleka krowiego).

We wrześniu br. skup zbóż podstawowych (z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) wyniósł 78,8 tys. t i był o 14,9% niższy niż we wrześniu ub. roku, w tym skup pszenicy kształtował się na poziomie 58,0 tys. t (spadek o 2,4%), a żyta – 8,3 tys. t (wzrost o 38,0%).

W omawianym miesiącu średnie ceny skupu pszenicy (46,66 zł/dt) i żyta (35,01 zł/dt) były niższe od notowanych we wrześniu ub. roku odpowiednio o 2,8% i 16,6% (*w kraju niższe o 10,6% i 33,4%*), natomiast w stosunku do sierpnia 2009 r. cena pszenicy była niższa o 1,9% (*w kraju wyższa o 2,4%*), a cena żyta wyższa o 27,0% (*w kraju niższa o 2,6%*).

Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono we wrześniu br. 50,29 zł, tj. o 40,3% mniej niż przed rokiem i o 15,9% mniej niż przed miesiącem (*w kraju cena targowiskowa pszenicy była niższa o 27,7% niż we wrześniu ub. roku i o 1,8% niższa niż w sierpniu br.*).

Skup żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso) wyniósł we wrześniu br. 5004 tony i był wyższy niż przed rokiem o 12,9%. Żywca wieprzowego skupiono 4429 ton, o 11,0% więcej niż rok wcześniej, a wołowego (wraz z cielęcym) – 131 ton, odpowiednio o 37,9% mniej.

Cena żywca wieprzowego w skupie (4,66 zł/kg) wzrosła w stosunku do września ub. roku

o 3,3%, a w stosunku do poprzedniego miesiąca zmalała o 3,9% (w kraju odnotowano wzrost ceny w stosunku do września 2008 r. o 0,6%, a w stosunku do sierpnia br. spadek o 5,2%). Cena żywca wołowego (bez cieląt) wyniosła 4,29 zł/kg i była wyższa o 0,9% w porównaniu z wrześniem 2008 r. oraz o 0,7% wyższa w odniesieniu do sierpnia 2009 r. (w kraju cena wzrosła o 11,4% w porównaniu z wrześniem 2008 r. oraz o 0,6% w stosunku do sierpnia br.).

Cena targowiskowa ziemniaków kształtowała się na poziomie 75,77 zł/dt, tj. o 7,6% niższym od notowanej we wrześniu 2008 r. i o 1,7% wyższym w porównaniu z sierpniem br. (w kraju spadek ceny w porównaniu z wrześniem ub. roku o 14,3%).

We wrześniu br. za prosię na chów na targowiskach płacono średnio 158,75 zł. W porównaniu z poprzednim rokiem cena prosiąt wzrosła o 54,5%, a w relacji do sierpnia br. o 12,6%. W kraju za prosię na chów płacono średnio 179,95 zł za sztukę, tj. o 45,0% więcej niż przed rokiem.

We wrześniu 2009 r. skup mleka (17,6 mln litrów) był wyższy o 1,0% od wielkości sprzed roku, natomiast cena skupu mleka we wrześniu 2009 r. wyniosła 0,80 zł/l, co oznacza spadek w stosunku do września 2008 r. o 13,0%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

W okresie styczeń-wrzesień 2009 r. przedsiębiorstwa przemysłowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób uzyskały **przychody ze sprzedaży** (w bieżących cenach bazowych) w wysokości 36,9 mld zł i były one niższe w cenach stałych w odniesieniu do analogicznego okresu 2008 r. o 1,5%. We wrześniu br. przychody ze sprzedaży wyniosły 4,3 mld zł i były wyższe od uzyskanych rok wcześniej o 3,3% i o 10,3% od wyników z sierpnia br.

W kraju w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. o 6,0%. We wrześniu br. produkcja była niższa o 1,3% w stosunku do odpowiedniego miesiąca ub. roku, natomiast w odniesieniu do poprzedniego miesiąca br. odnotowano jej wzrost o 15,0%.

W przetwórstwie przemysłowym w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. produkcja sprzedana wyniosła 32,9 mld zł i była niższa w cenach stałych o 2,2% w porównaniu z odpowiednim okresem 2008 r. Wśród przedsiębiorstw o największym udziale w produkcji wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in. w produkcji artykułów spożywczych (o 10,2%) oraz w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 6,5%). Spadek dotyczył głównie produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 11,0%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,1%) oraz produkcji maszyn i urządzeń (o 3,0%). Natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę produkcja sprzedana wzrosła o 8,4% (3,0 mld zł).

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wyniósł 267,1 tys. zł (w bieżących cenach bazowych) i był o 4,5% wyższy niż rok wcześniej. Najwyższą wydajność pracy odnotowano m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (271,4 tys. zł), w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (260,3 tys. zł) oraz w produkcji artykułów spożywczych (225,2 tys. zł).

Z wyrobów objętych badaniem w jednostkach dużych (powyżej 49 osób) w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wzrost w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. odnotowano m.in. w produkcji mleka płynnego przetworzonego (o 45,9%), w produkcji okien i drzwi, ościeżnic i progów z drewna (o 17,8%) oraz w produkcji konserw rybnych (o 8,9%). Natomiast spadek w stosunku do poziomu sprzed roku wystąpił m.in. w produkcji kontenerów przystosowanych do przewozu środkami transportu (o 46,9%), w produkcji tarcicy iglastej (o 45,8%) oraz w produkcji materiałów podłogowych z drewna iglastego i liściastego (o 30,2%).

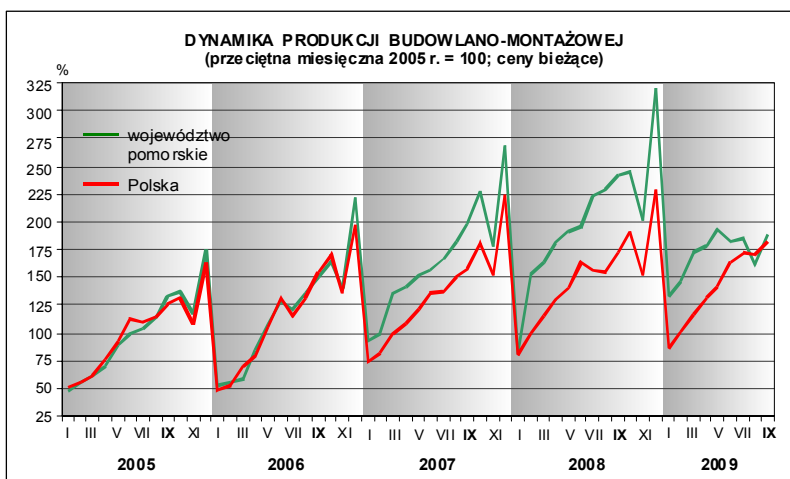
W okresie styczeń-wrzesień 2009 r. **przedsiębiorstwa budowlane** o liczbie pracujących powyżej 9 osób osiągnęły **przychody ze sprzedaży produkcji i usług** (w cenach bieżących) w kwocie 5841,5 mln zł, co oznacza wzrost o 5,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. We wrześniu 2009 r. przychody wyniosły 651,7 mln zł i były niższe w odniesieniu do analogicznego miesiąca 2008 r. o 12,8%, natomiast do sierpnia br. wzrosły o 10,5%.

Produkcja budowlano-montażowa w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. ukształtowała się na poziomie 3057,4 mln zł, jej wartość (w cenach bieżących) zmniejszyła się o 5,1% w stosunku do wartości sprzed roku. We wrześniu br. produkcja wyniosła 346,7 mln zł i była niższa o 22,2% niż rok wcześniej, w odniesieniu do poprzedniego miesiąca produkcja była wyższa o 16,4%.

W okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 28,8%

(we wrześniu br. odnotowano wzrost o 22,4% w porównaniu z wrześniem 2008 r. i o 34,2% z sierpniem br.), natomiast w przedsiębiorstwach prowadzących roboty budowlane specjalistyczne sytuacja uległa pogorszeniu. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2008 r. odnotowano w tym dziale spadek produkcji o 17,4% (we wrześniu br. – spadek o 29,3% w odniesieniu do września 2008 r., a wzrost do poprzedniego miesiąca br. – o 29,6%). Również w przedsiębiorstwach związanych z budową budynków odnotowano spadek o 16,5% (we wrześniu br. – spadek o 47,6% w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku 2008 r. i o 10,6% w stosunku do sierpnia br.).

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług liczony na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach budowlanych województwa w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wyniósł 226,8 tys. zł i był o 1,9% wyższy niż rok wcześniej, natomiast w kraju wydajność pracy kształtowała się na poziomie 240,8 tys. zł.

HANDEL

Sprzedaż hurtowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wyniosła 22,7 mld zł i była niższa od wielkości sprzedaży sprzed roku o 3,8%. We wrześniu br. sprzedaż wyniosła 2,8 mld zł i była niższa o 6,0% w stosunku do analogicznego miesiąca 2008 r., do sierpnia br. natomiast wyższa o 0,4%.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wyniosła 11,0 mld zł i była wyższa w stosunku do analogicznego okresu 2008 r. o 1,1%. We wrześniu br. sprzedaż detaliczna wyniosła 1,3 mld zł i była o 0,7% niższa niż rok wcześniej i o 1,9% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

W okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wzrost sprzedaży detalicznej w stosunku do analogicznego okresu ub. roku dotyczył m.in. pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 21,2%), sprzedaży włókien, odzieży, obuwia (o 17,9%) oraz sprzedaży mebli, RTV, AGD (o 13,6%). Spadek odnotowano m.in., w sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 9,3%) oraz w sprzedaży paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 3,9%).

W kraju w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. w porównaniu z odpowiednim okresem 2008 r. odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej towarów o 3,4%. We wrześniu br. sprzedaż była wyższa o 2,5% w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku i o 0,7% niższa w porównaniu z sierpniem br.

PORTY MORSKIE

W okresie trzech kwartałów 2009 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 22,2 mln t, co stanowiło spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 3,5%. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku wzrost odnotowano jedynie w przeladunkach ładunków z grupy „masowe suche” – o 32,4%, natomiast w pozostałych grupach nastąpił spadek wielkości przeladunków, przy czym największy zaobserwowano w przeladunkach ładunków z grupy „toczne samobieżne” (o 38,2%).

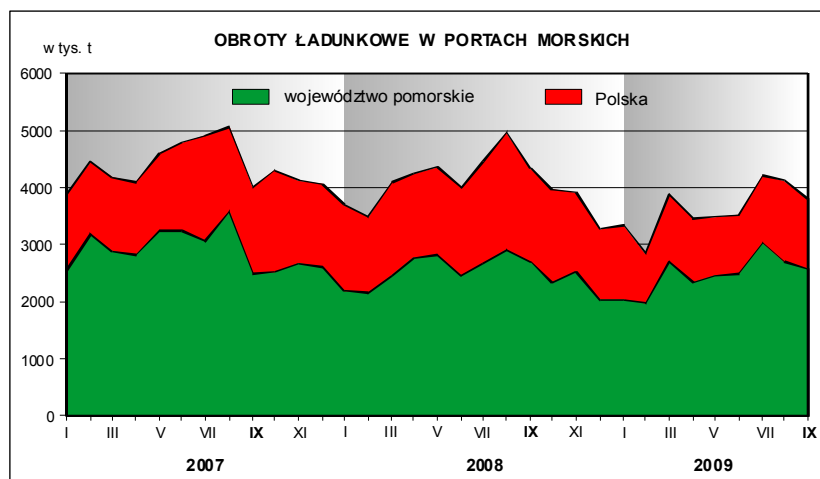
Podobną strukturę obrotów ładunkowych zaobserwować można w ruchu międzynarodowym. Obroty te stanowiły w okresie styczeń-wrzesień br. 98,5% obrotów województwa ogółem.

W portach morskich województwa największy obrót odnotowano w porcie gdańskim – 13,9 mln t (wzrost w stosunku do okresu styczeń-wrzesień 2008 r. o 3,9%), co stanowiło 62,6% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w porcie gdańskim miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe” – 53,0%, których przeładowano 7,4 mln t oraz „masowe suche” – 32,2% (4,5 mln t).

W kraju przeładunki w morskich portach handlowych w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wyniosły 32,6 mln t, co oznacza spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 13,5%.

We wrześniu br. wielkość obrotów ładunkowych w województwie wyniosła 2,6 mln t, co oznacza spadek zarówno w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, jak i sierpnia br. odpowiednio o 4,7% i 4,8%.

W kraju przeładunki w morskich portach handlowych we wrześniu 2009 r. wyniosły 3,8 mln t, co oznacza spadek zarówno w stosunku do września ub. roku, jak i sierpnia br. odpowiednio o 13,1% i 7,9%.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według informacji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku liczba **przestępstw** odnotowanych na terenie województwa pomorskiego okresie trzech kwartałów 2009 r. wyniosła 69,0 tys., o 29,4% więcej niż w analogicznym okresie 2008 r. W ogólnej liczbie przestępstw największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym – 57,1% (w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. – 65,7%) i przestępstwa o charakterze gospodarczym – 32,0% (przed rokiem – 19,2%). Natomiast udział przestępstw drogowych wyniósł 8,7% (wobec 12,2% w okresie styczeń-wrzesień 2008 r.).

W grupie przestępstw kryminalnych dominowały kradzieże mienia – 10,5 tys. oraz kradzieże z włamaniem – 7,7 tys., przy wskaźniku ich wykrywalności odpowiednio 29,1% i 43,5%. W przekroju terytorialnym najczęściej przestępstw odnotowano w miastach na prawach powiatu: w Gdańsku – 26,7 tys. oraz w Gdyni – 8,0 tys. a najmniej w powiecie nowodworskim – 0,8 tys., przy wskaźniku wykrywalności odpowiednio 72,7%, 68,2% i 62,3%.

Ogólny wskaźnik wykrywalności przestępstw w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. wyniósł 73,6% (przed rokiem – 62,4%), w tym przestępstw o charakterze kryminalnym – 55,6%, gospodarczym – 97,7% i drogowym – 99,0%, wobec odpowiednio 45,1%, 94,1% i 99,2% w analogicznym okresie ub. roku.

W okresie styczeń-wrzesień 2009 r. odnotowano 2169 wypadków drogowych z ofiarami w ludziach (o 9,5% mniej niż przed rokiem), w tym 151 wypadków ze skutkiem śmiertelnym. W wypadkach tych poszkodowanych było 2995 osób, w tym 139 osób zginęło na miejscu zdarzenia.

W liczbie przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w okresie styczeń-wrzesień 2009 r. odnotowano m.in. 21 zabójstw, 36 kradzieży rozbójniczych oraz 78 zgwałceń (przy wskaźniku wykrywalności odpowiednio – 100,0%, 66,7% i 81,3%).

We wrześniu 2009 r. w województwie pomorskim odnotowano 7,8 tys. przestępstw, co oznacza spadek w stosunku do września 2008 r. o 18,8%, a wzrost w stosunku do sierpnia br. o 44,2%.

W ogólnej liczbie przestępstw największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym – 64,0% (przed rokiem – 52,1%) oraz przestępstwa gospodarcze – 20,6% (przed rokiem – 33,7%), natomiast udział przestępstw drogowych wyniósł – 12,3% (wobec 11,9%).

Wybrane dane o województwie pomorskim

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2008 r. b – 2009 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ¹ w tys.	a	•	•	2212,6	•	•	2215,1	•	•	2218,1	•	•	2219,5
	b	•	•	2222,1	•	•	2224,9	•	•	•	•	•	•
Bezrobotni zarejestrowani ¹ w tys.	a	89,9	87,7	83,4	77,8	73,8	70,4	68,2	66,2	64,2	62,4	63,7	67,8
	b	76,6	82,4	85,7	84,0	82,7	81,9	81,8	83,0	86,4	•	•	•
Stopa bezrobocia ^{1,2} w %	a	10,9	10,7	10,2	9,6	9,1	8,7	8,5	8,2	8,0	7,8	7,9	8,4
	b	9,4	10,0*	10,4*	10,2*	10,1*	10,0*	10,0*	10,1*	10,5	•	•	•
Oferty pracy	a	6698	8190	8287	10250	7668	7360	8106	6683	8367	6977	4177	3714
	b	4401	4278	5253	5364	4769	4775	4582	4212	4433	•	•	•
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ¹	a	21	14	11	9	11	13	12	12	12	13	23	32
	b	36	43	29	30	28	29	34	36	43	•	•	•
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ w tys.	a	276,6	276,9	277,4	277,5	277,8	277,7	277,9	277,3	277,2	277,6	277,1	275,9
	b	274,8	274,4	272,7	272,4	268,0	267,6	266,2	265,5	265,9	•	•	•
poprzedni miesiąc = 100	a	102,1	100,1	100,2	100,0	100,1	100,0	100,1	99,8	100,0	100,2	99,8	99,6
	b	99,6	99,8	99,4	99,9	98,4	99,9	99,5	99,8	100,1	•	•	•
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	105,0	104,9	104,8	105,0	105,1	104,6	104,4	103,4	102,9	102,6	102,5	101,8
	b	99,4	99,1	98,3	98,2	96,5	96,4	95,8	95,7	95,9	•	•	•
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³ w zł	a	3159,54	3080,08	3294,60	3229,50	3239,34	3255,88	3315,52	3234,87	3237,39	3282,30	3241,91	3367,77
	b	3234,53	3229,58	3313,54	3348,82	3273,45	3264,76	3325,97	3269,67	3267,90	•	•	•
poprzedni miesiąc = 100	a	92,7	97,5	107,0	98,0	100,3	100,5	101,8	97,6	100,1	101,4	98,8	103,9
	b	96,0	99,8	102,6	101,1	97,7	99,7	101,9	98,3	99,9	•	•	•
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	117,0	113,2	108,4	110,7	111,2	107,9	109,4	104,9	104,6	104,6	102,9	98,8
	b	102,4	104,9	100,6	103,7	101,1	100,3	100,3	101,1	100,9	•	•	•
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	1159	2266	3145	3944	4582	5571	6954	7793	8947	10503	12116	14367
	b	1160	1826	2398	3309	4801	6055	7952	9188	10523	•	•	•
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	151,1	151,2	148,1	127,9	119,3	120,7	126,7	115,4	112,8	112,9	116,2	123,1
	b	100,1	80,6	76,2	83,9	104,8	108,7	114,4	117,9	117,6	•	•	•
Nakłady inwestycyjne (od początku roku) ⁴ w mln zł (ceny bieżące)	a	•	•	834,3	•	•	2119,7	•	•	3651,8	•	•	5835,2
	b	•	•	1940,0	•	•	4064,4	•	•	•	•	•	•
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	•	•	154,2	•	•	x	•	•	x	•	•	141,9
	b	•	•	232,5	•	•	191,7	•	•	•	•	•	•

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 4 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Wybrane dane o województwie pomorskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2008 r. b – 2009 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Podmioty gospodarki narodowej ¹	a	233294	233299	233782	234449	235669	237984	238925	239488	238880	239676	240160	240496
	b	240414	240710	240636	240606	241738	243632	244894	246188	246801			
w tym spółki handlowe	a	19397	19476	19547	19626	19713	19840	19693	19701	19784	19868	19931	20016
	b	20065	20142	20215	20280	20360	20441	20522	20611	20689			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	3812	3828	3842	3856	3869	3901	3884	3875	3890	3902	3913	3928
	b	3941	3946	3959	3966	3976	3988	3996	4016	4022			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ² :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	•	•	103,7	•	•	104,1	•	•	104,4	•	•	103,2
	b	•	•	102,3	•	•	102,3	•	•	•			
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	a	110,0	102,8	102,5	102,4	92,7	94,0	87,8	78,0	89,8	91,4	99,5	97,4
	b	•	•	100,2	96,6	94,2	111,0	102,7	77,1	102,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	143,1	137,1	142,3	149,3	138,8	134,0	122,9	85,6	64,8	55,4	58,9	56,4
	b	•	60,1	58,8	55,5	56,4	66,5	77,8	76,9	87,9			
skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	101,0	110,1	96,5	101,0	96,6	101,5	98,0	100,8	106,0	96,5	99,5	100,7
	b	•	•	102,6	96,2	107,7	99,4	92,0	94,7	100,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	97,5	105,5	103,3	104,5	103,4	105,7	103,9	103,4	111,3	109,6	109,4	107,6
	b	•	108,9	115,9	110,4	123,0	120,4	113,1	106,2	100,9			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	105,5	93,9	110,9	101,1	110,5	107,3	104,0	99,3	102,0	93,3	99,3	103,8
	b	•	•	108,2	100,4	99,8	103,6	104,3	94,7	96,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	109,9	100,3	120,6	109,1	125,5	123,7	112,4	111,3	112,8	117,9	129,8	133,5
	b	•	135,7	132,5	131,6	118,8	114,7	115,1	109,7	103,3			

¹ W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu. ² W kwartale.

Wybrane dane o województwie pomorskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2008 r. b – 2009 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100												
a	97,3	104,2	102,0	104,7	91,5	103,1	104,7	103,0	101,3	116,6	88,0	110,0
b	72,0	101,9	110,5	90,6	105,5	119,4	88,3	97,9	110,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100												
a	109,7	105,0	97,6	108,5	94,9	106,2	107,7	104,7	101,1	110,4	98,6	116,0
b	93,2	91,2	98,8	85,3	98,5	114,5	96,2	94,2	103,3			
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100												
a	30,4	172,1	113,7	114,4	105,4	99,3	112,4	103,5	109,1	110,4	86,5	148,6
b	41,4	110,3	117,6	106,2	108,2	94,6	101,7	87,2	116,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100												
a	96,8	142,6	145,0	127,5	124,3	120,8	128,6	122,1	121,1	116,8	131,2	128,3
b	143,4	95,8	105,8	94,8	101,0	93,3	83,2	70,6	77,8			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ² :												
brutto ³ w %												
a	•	•	6,5	•	•	7,3	•	•	5,5	•	•	3,5
b	•	•	2,4	•	•	5,1	•	•	•			
netto ⁴ w %												
a	•	•	5,3	•	•	6,1	•	•	4,6	•	•	2,9
b	•	•	2,3	•	•	4,4	•	•	•			
Obroty ładunkowe w portach morskich ⁵ w tys. t												
a	2181	2144	2451	2771	2809	2457	2658	2898	2690	2319	2524	2034
b	2033	1974	2700	2322	2443	2474	3041	2693*	2563			
poprzedni miesiąc = 100												
a	83,9	98,3	114,3	113,1	101,4	87,5	108,2	109,0	92,8	86,2	108,8	80,6
b	100,0	97,1	136,7	86,0	105,2	101,3	122,9	86,6*	95,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100												
a	85,7	67,6	85,4	97,8	86,5	75,9	86,9	81,1	107,9	92,1	95,0	78,2
b	93,2	92,1	110,2	83,8	87,0	100,7	114,4	92,9*	95,3			
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100												
a	86,8	97,6	109,9	102,3	100,1	104,0	110,3	94,1	99,9	103,0	88,4	112,1
b	81,9	96,8	111,4	103,8	96,6	108,3	109,6	93,9	98,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100												
a	126,8	130,3	116,4	118,6	118,2	116,3	122,7	113,4	116,1	113,2	105,7	104,9
b	99,9	98,5	99,9	101,4	97,9	102,0	101,3	101,1	99,3			

¹ W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ³ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ⁵ Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE.

* Dane zmieniono w stosunku do wcześniej prezentowanych.